

Francúzskemu prezidentovi nejde karta. Superštát, eurozázrak a záplavy Rumunov.

Chudák Hollande. Mal veru ťažký týždeň. Najskôr z neho porazilo jeho manželku, ktorú museli s vážnym nervovým otrasom na niekoľko dní hospitalizovať. Nie, nezrútila sa z jeho 75 % dane ako niektorí iní občania – dane živia jej rodinu. Neuniesla novinku o Hollandeho aférke s akousi herečkou.

Francúzsky bulvár si pripomenul staré dobré časy Sarkozyho a v následnom ruchu skoro zanikol Hollandeho plán veľkolepých ekonomických reforiem. Už aj ne jeden verejný činiteľ, napríklad prezident auditorského dvora Didier Migaud, označuje ekonomickú situáciu v krajine ako “nebezpečnú zónu”. Treba konať a Hollande ohlásil plán seknúť odvody o 30 miliárd eur a celkovo znížiť výdaje štátu medzi

Treba konať a Hollande ohlásil plán seknúť odvody o 30 miliárd eur.

rokmi 2014 – 2017 o 50 miliárd eur. Asi si konečne prečítal návrh INESSu zo začiatku krízy o najdôležitejšom proti-krízovom kroku. PR mu zatiaľ príliš nevychádza – predstavitelia biznisu označili plán ako nejasný, odbory sa boja o pracovné miesta štátnych zamestnancov, a čoraz populárnejšia nacionalistka Marie Le Pen označila Hollandeho za neoliberalu .

V EÚ sa medzitým rozbieha boj o trón prezidenta Komisie a tým aj nepísaného šéfa Únie, ktorý onedlho opustí Barroso. Mezi kandidátov pribudol bývalý luxemburský premiér a starý európsky vlk Jean-Claude Juncker, komisár pre vnútorný trh Michel Barnier a Viviane Redingová. Tá je mimoriadne húževnatá v presadzovaní svojich nápadov pre celú Európu, takže nečudo, že pred pár dňami predstavila svoju víziu federálnej Európy, akéhosi nadnárodného superštátu. Väčšina rozsiahlych paneurópskych ríš od Ríma cez nacistické Nemecko až po Sovietsky zväz skončila neslávne, ale super- Európu pod vedením Redingovej by samozrejme čakala len svetlá budúcnosť.

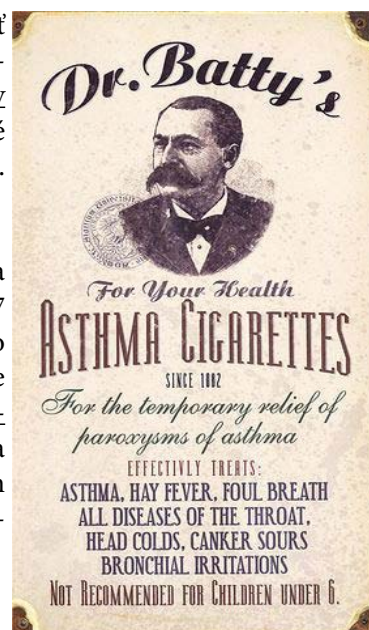
Výhoda takýchto zriadení je, že sa nemusíte trápiť rozhodovaním. Preberajú ho za vás anonymní úradníci tisíce kilometrov ďaleko. Napríklad európsky bylinkársky výbor rozhodne, ktoré bylinky sú zdravé a ktoré nie. Alebo rozhodnú, že jablká nie sú zdravé. Patent na pravdu je šikovný vynález.

Výhoda takýchto zriadení je, že sa nemusíte trápiť rozhodovaním. Preberajú ho za vás anonymní úradníci tisíce kilometrov ďaleko. Napríklad európsky bylinkársky výbor rozhodne, ktoré bylinky sú zdravé a ktoré nie. Alebo rozhodnú, že jablká nie sú zdravé. Patent na pravdu je šikovný vynález.

Ach ozaj, kríza. Spomínate, ako sa pred rokom a pol obchodovali španielske dlhopisy za viac ako 7 % výnos? Tak dnes sú za 3,76 %, menší výnos ako mali ešte nedávno slovenské dlhopisy. Čo na tom, že Španielsko tento rok musí získať na dlhovom trhu rekordných 242 miliárd, že nezamestnanosť sa drží na rekordnej úrovni, že realitný trh naďalej padá. Kam zmizlo to riziko? Jednoducho, stal sa zázrak – eurozázrak.

Ale ani eurozázrak z Frankfurtu nemusí trvať večne.

Ale ani eurozázrak z Frankfurtu nemusí trvať večne. Už pomaly uplynuli 3 roky od prvého kola biliónových pôžičiek LTRO od ECB európskym bankám. Banky obávajúce sa negatívneho dopadu

Stres test sa medzitým varí a pečie, ale stále je nejaký beztvárý, aspoň pre verejnosť.

týchto pôžičiek na nadchádzajúce stres testy ich usilovne splácajú nazad. Teda tie, ktoré vládzu, zatiaľ sa splatila asi polovica. To však tlačí medzibankové úroky hore a ohrozuje ako-tak pozliepanú ekonomickú stabilitu (alebo skôr stagnáciu) v EÚ. Je možné, že ECB zareaguje a vrátené peniaze zase nahádže aspoň čiastočne nazad do ekonomiky. Z dočasných úverov by sa tak stal permanentný úver, známy aj pod názvom dar.

Stres test sa medzitým varí a pečie, ale stále je nejaký beztvárý, aspoň pre verejnosť. ECB údajne použije menej prísnu definíciu zlých (nesplácaných) pôžičiek, čo by znamenalo menej prísny test. Naopak, oproti minulému (bezzubému) stres testu z roku 2011 zodvihne úroveň kapitálovej primeranosti z 5 % na 6 %. Hlavná otázka - ako sa budú hodnotiť štátne dlhopisy – ostáva naďalej nezodpovedaná.

Grécko od začiatku dlhovej krízy v roku 2010 spravilo rozpočtové opatrenia za skoro 63 miliárd eur, pričom zvýšilo dane o 29,6 miliárd a znížilo výdavky o 33,3 miliárd. Dosiahlo primárny rozpočtový prebytok (bilancia rozpočtu bez započítania nákladov na dlh), ale čo z toho keď ten vyše 300-miliardový dlh nie a nie odpariť sa. Posledné štyri roky žili z eurovalových pôžičiek, no tento rok už skúsia predať dlhopisy na trhu a vyhnúť sa tak tretiemu bankrotu.

Napriek viac ako 50 % nezamestnanosti mladých sa Grécko umiestnilo na 2. mieste v rebríčku nedostatku kvalifikovaných mladých ľudí, keď 45 % zamestnávateľov hlási problém zohnať nových zamestnancov schopných vykonávať danú prácu. Pred Gréckom je ďalší rekordman v nezamestnanosti mladých, Taliansko. To naznačuje, že na ekonomickú obrodu týchto krajín bude treba oveľa viac ako akčnú ECB. Inak povedané, ak do 32 rokov študujete estetiku s povinne voliteľnými hodinami kultúrnej antropológie, kachličky sa položiť nenaučíte.

V Grécku zruční mladí chýbajú, v Holandsku sa ich boja.

V Grécku zruční mladí chýbajú, v Holandsku sa ich boja. Po otvorení pracovného trhu pre Rumunov a Bulharov za prvý týždeň pracovné úrady v krajine “zaplavilo” 21 Rumunov a 15 Bulharov. V Európskom superštáte sú niektoré národy rovné a niektoré rovnejšie. Aj mnohí britskí politici nemajú Východoeurópanov príliš v láske. Tieňový minister obchodu labouristov Chuka Umunna potvrdil, že strana môže mať záujem obmedziť voľný pohyb zamestnancov v EÚ, pokiaľ nemajú dopredu dohodnutú prácu. Dvojitá irónia, keď obmedziť slobodu hľadať prácu chce predstaviteľ strany Práce, ktorý navyše má rodičov z Nigérie a Írska. Ale taká je politika. Okrem vymýšľania, čo s migrantmi východu, časť vládnych poslancov navrhla, aby mal parlament možnosť vetovať ktorýkoľvek z európskych zákonov.

Aj verejné inštitúcie majú zmysel pre humor. Sedemročná Austrálčanka požiadala austrálsku národnú vedeckú agentúru, aby jej vytvorila draka. Vedci chlapsky priznali, že toto zatiaľ nedokážu a verejne sa dievčatku a celej Austrálii ospravedlnili za toto zlyhanie.

Nech váš zvyšok týždňa nie je na draka!

Martin Vlachynský
16.1.2014